

Arbetskostnadsindex för industritjänstemän 1988

Labour cost index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing, in 1988

Sammanfattning

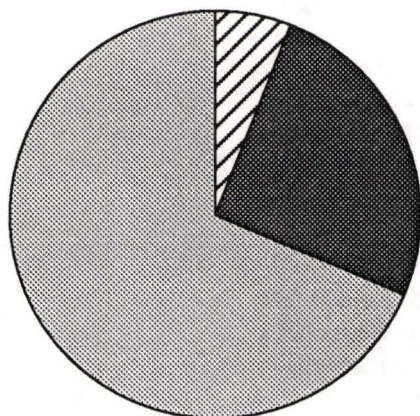
SCB har beräknat arbetskraftskostnaden för tjänstemän inom industri (SNI 2+3, Gruvor, mineralbrott, tillverkningsindustri) till 19 467 kr/månad, vilket motsvarar ett index på 173,0 (AKT 2+3). Beräkningarna grundar sig på den årliga mätningen av lönenivån för tjänstemän i augusti 1988. Dessutom beräknas kostnaderna för arbetsgivaravgifter, vilka 1988 uppgår till ca 46 procent på lönesumman. Basår för indexserien är 1980.

SCB utarbetar också en årlig indexserie för industriarbetare (AKA) med basår 1980. Beräkningen görs med utgångspunkt från de kvartalsvisa beräkningarna.

Av diagrammet nedan framgår för industritjänstemän den totala arbetskraftskostnadens fördelning på månadslön och arbetsgivaravgifter.

Sammansättning av arbetskraftskostnaden för industritjänstemän 1988

Total kostnad 19 467 kr/ mån

- Avtalsenlig
- Lagstadgad
- Månadslön

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

Producent Statistiska centralbyrån,
Avdelningen för arbetsmarknadsstatistik
Förfrågningar Anna-Greta Abramsson tel 08-783 46 73
Lars Erik Lindholm tel 08-783 46 68
Serie Am - Arbetsmarknad ISSN 0082-0237
Från trycket 3 maj 1989. SCB-Tryck, Örebro

© 1989 Statistiska centralbyrån, 115 81 Stockholm. Ansvarig utgivare Jan Högrelius. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas från SCB, Distribution, 701 89 Örebro, tfn, 019-17 68 00

© 1989 Statistics Sweden. Statistical Reports can be obtained from SCB-Distribution, S-70189 Örebro, Sweden

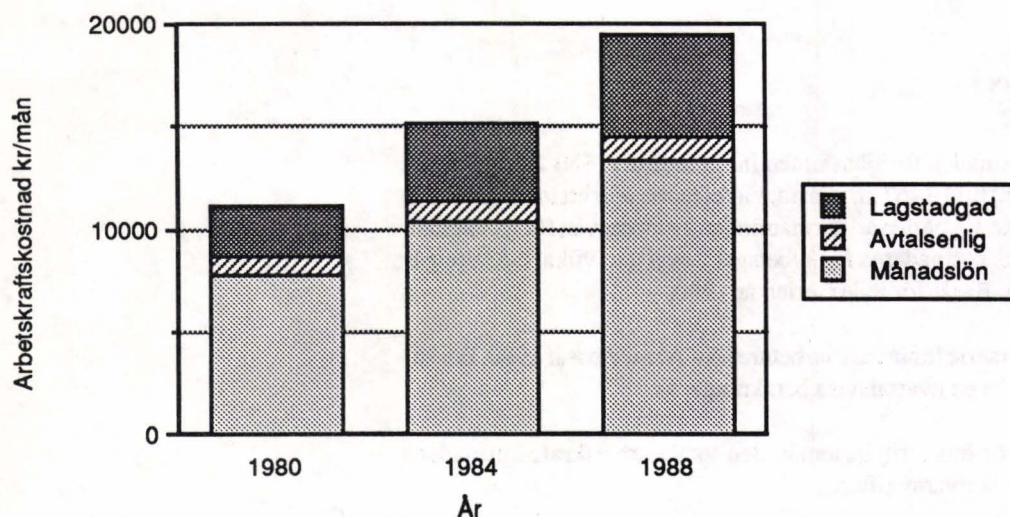
I diagrammet nedan visas kostnadsutvecklingen med fördelning på månadslön (SIAK 1 – 3), avtalsenliga (SIAK 4) och lagstadgade (SIAK 6) arbetsgivaravgifter. SIAK = Svensk standard för indelning av arbetskraftskostnader m m.

Arbetskraftskostnaden per månad, som 1975 uppgick till 6 842 kr och 1980 var 11 156 kr, har för 1988 beräknats till 19 467 kr, vilket är en ökning med 73 procent från 1980.

Från 1987 till 1988 är ökningen 1 313 kr och efter justering för förändring av arbetstider innebär det en ökning med 5,8 procent, vilket är samma ökning som föregående år. Månadslönen har ökat 921 kronor och därmed följer automatiskt en ökning på 392 kronor av de lagstadgade och avtalbestämda arbetsgivaravgifterna.

För industriarbetare har arbetskostnadsökningen varit 6,3 procent mellan årsmedeltalen 1987 och 1988.

Arbetskostnadsutveckling 1980 – 1988 för industritjänstemän

Bakgrund

Lönestatistik för industritjänstemän utarbetas en gång per år (augusti) och indexen har utformats som en beräkning av den årliga arbetskostnadsutvecklingen i genomsnitt per månad. I det följande lämnas en beskrivning av indexens innehåll och beräkningsmetoder m m.

En arbetskostnadsindex som utöver lönekostnader omfattar avtalsbestämda och lagstadgade arbetsgivaravgifter har sedan 1967 utarbetats av SCB för industriarbetare. Indexen med nuvarande branschindelning publiceras fyra gånger per år och beräknas för mittmånaden i varje kvartal (1973=100). Indexen bygger på kostnaden per timme. Fr o m 1980 utarbetas med utgångspunkt från denna kvartalsserie en årlig indexserie.

Val av basår

Beräkningar av industritjänstemännens arbetskraftskostnader har gjorts för varje år från 1975, vilket tidigare var tänkt som basår. I enlighet med internationella och nationella rekommendationer för bl a ekonomisk statistik har år 1980 valts som basår. För att erhålla en längre tidsserie har tidigare även åren 1975 – 1979 redovisats.

Kostnadselement

De kostnadselement (utöver lönekostnader) som ingår och deras storlek i procent av avgiftsunderlaget år 1988 framgår av förteckning på sidan 6. Kostnadselementen beskrivs med koder och benämningar enligt Svensk standard för indelning av arbetskraftskostnader m m (SIAK). I indexberäkningarna ingår inte kostnader för utbildning, sjuk- och hälsovård samt övrig personalsocial service (SIAK 5), inte heller kostnadsersättningar (SIAK 8).

Underlag för indexberäkningar

Lönekostnader (SIK 1 – 3)

I indexen ingående lönekostnader baseras på uppgifter om den genomsnittliga månadslön som redovisas i SCBs årliga statistik för tjänstemän inom industrin avseende augusti månad (Se Am 62 SM 8901). Uppgifterna avser överenskommen månadslön inklusive ett beräknat årsgenomsnitt för naturaförmåner, provision, tantiem, premielön o d. Hänsyn tas inte till eventuellt utgående ersättningar för övertidsarbete, inte heller till avdrag vid frånvaro.

För deltidsanställda har utgående månadslöner omräknats att motsvara lön för heltidsanställda. Detta har skett med ledning av uppgifter om veckoarbetstidens längd för individen och arbetstidens längd för heltidsanställda i den bransch där denne arbetar.

Den utveckling som lönekostnaderna ger uttryck för återspeglar branschens genomsnittliga löneutveckling och kan påverkas av strukturella förändringar i statistikmassan.

Avtalsbestämda och lagstadgade arbetsgivaravgifter (SIK 4 och 6)

Som underlag för beräkning av arbetsgivaravgifternas storlek ligger de uppgifter om avgiftsuttag i procent av avgiftsunderlaget som lämnats av de myndigheter, försäkringsbolag och liknande som administrerar trygghetssystemet. Underlaget möjliggör schablonmässiga beräkningar av avgifter enligt samma modell som används vid beräkning av arbetskostnadsindex för industriarbetare (Se Am 15 SM 8801)

Metod för beräkning av avgifternas storlek

Med ledning av uppgifter om avgiftsuttag och efter fastställande av avgiftsunderlagets storlek beräknas avgifterna i kronor per månad. Fr o m år 1976 är avgiftsunderlaget (utom för ATP-avgiften) lika med månadslönen, som den definierats ovan. Före år 1976 togs i vissa fall hänsyn endast till löner upp till $7,5 \times$ basbeloppet. För att korrigera för lönedelar överstigande maximigränsen har en korrigeringsfaktor K_{AT} använts, som beräknats genom att beräkna hur stor del av lönesumman som översteg $7,5$ basbelopp.

Vid beräkning av ATP-avgiften togs t o m 1981 hänsyn till denna maximigräns och här gjordes även ett basbeloppsavdrag.

För övriga avgifter är fr o m 1976 (ATP-avgiften fr o m 1982) avgifterna beräknade genom multiplikation av månadslönen med avgiftsuttaget i procent.

Korrigerings för arbetstidsförändringar

För industriarbetarna bygger beräkningarna av företagens arbetskraftskostnader på genomsnittlig lön per arbetad timme. Beräkningen av företagens arbetskraftskostnader för industritjänstemännen baseras däremot på en genomsnittlig stipulerad månadslön per stipulerad arbetstid och ger en tämligen god skattning av den verkliga månadslönen per faktisk arbetstid. Korrigering för eventuella arbetstidsförändringar för tjänstemännen måste därför göras, varför det beräknade indextalet multipliceras med den förändring i den genomsnittliga månadsarbetstiden som skett sedan föregående år.

Den genomsnittliga månadsarbetstiden för industritjänstemän beräknas enligt följande:

$M-TID = (\text{Antal dagar under året minus antal semesterdagar, lördagar och söndagar, övriga helgdagar och andra lediga dagar}) \times \text{gänger beräknad dagarbetstid dividerat med } 12.$

Vid beräkning av dagarbetstiden används SCBs beräkningar av den genomsnittliga ordinarie veckoarbetstiden för heltidsanställda industritjänstemän.

Då underlag för beräkning av antalet semesterdagar saknas ingår i beräkningarna samma antal semesterdagar oberoende av befattning. Åren 1975 – 1977 har antalet dagar antagits vara 20, under följande år 25 dagar.

Arbetskostnadsindex för industritjänstemän

Tabell 1 visar arbetskraftskostnaderna per månad för industritjänstemän inom olika näringsgrenar med fördelning på olika kostnadselement 1988. Motsvarande beräkningar har gjorts för varje år från 1975.

I tabell 2 visas indextal för summan av samtliga i indexen ingående kostnadselement med basåret 1980=100. Här har även arbetstidsförändringar beaktats. Som framgår har kostnadsutvecklingen varit relativt likformig i de olika branscherna.

Arbetsgivaravgifterna i procent av månadslönen har minskat något mellan 1987 (46,26 procent) och 1988 (45,97 procent). Bland de avtalsenliga avgifterna har den genomsnittliga ITP-avgiften minskat. Bland de lagstadgade avgifterna har ökningen av ATP-, sjukförsäkrings-, arbetsskadeförsäkrings- och arbetsmarknadsavgifterna balanserats av en minskning av den allmänna löneavgiften. De sammanlagda arbetsgivaravgifterna var 1975 34,9 procent och uppgick 1980 till 44,2 procent.

Årlig arbetskostnadsindex för industriarbetare

För att underlätta för dem som har behov av att följa den årliga utvecklingen av arbetskraftskostnaden för industriarbetare har en genomsnittsberäkning gjorts för respektive år med utgångspunkt från den kvartalsvisa indexserien, vilken därefter kedjats till basåret 1980. Indexen (AKA) redovisas i tabell 3.

Sammanvägning till en gemensam index för industrianställda

Någon sammanvägning av indextalerna för industriarbetare respektive industritjänstemän publiceras inte.

Om det i något sammanhang föreligger behov av en gemensam index kan en sammanvägning göras enligt följande:

$$\text{Indextal år } t = \frac{L_A \times I_A + L_T \times I_T}{L_A + L_T}$$

där L_A = lönesumma för industriarbetare

L_T = lönesumma för industritjänstemän

I_A = indextal år t för industriarbete

I_T = indextal år t för industritjänstemän

Lönesummorna kan t ex hämtas ur SCBs årliga industristatistik där lönesummor redovisas med fördelning på arbetare och tjänstemän. Arbetsgivaravgifter ingår inte i dessa belopp. 1986 utgjorde arbetarnas lönesumma 60 procent och tjänstemännens 40 procent av den totala lönesumman inom SNI 2+3.

Sammanvägning kan också ske med kvoter som passar det egna företagets situation.

Index-benämning

För att underlätta hänvisning till rätt indexserie i olika sammanhang har beteckningen AKT Arbetskostnadsindex för tjänstemän införts. Tillsammans med sifferkoden enligt Svensk standard för näringsgrensindelning (SNI) skall AKT 2+3 betyda Arbetskostnadsindex för tjänstemän i Gruvor, mineralbrott och tillverkningsindustri, 1980=100.

På motsvarande sätt kan beteckningen AKA användas för den årliga arbetskostnadsindexen för arbetare, 1980=100.

Summary

Statistics Sweden has calculated a labour cost index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing. The index is abbreviated AKT.

Calculations will be made yearly based on the monthly salary of August each year and the calculations do include taxes and compulsory fees determined by the size and/or composition of the labour force. The year 1980 is used as a basis (=100).

The Swedish Standard Industrial Classification of All Economic Activities (SNI) is used for branch classification.

The quarterly labour cost index for wage-earners in mining, quarrying and manufacturing is also transformed into a yearly index, which is abbreviated AKA (1980=100).

Teckenförklaring	Explanation of symbols
- Inget finns att redovisa	- Magnitude nil
. Uppgift kan inte förekomma	. Category not applicable
.. Uppgift inte tillgänglig eller alltför osäker för att anges	.. Data not available or too uncertain to be published

Förteckning över arbetskraftskostnader som ingår vid beräkning av arbetskostnadsindex för industritjänstemän

List of labour costs used at the calculation of the Labour Cost Index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing

SIAK beteckning ¹	Benämning	Contents	Avgiftsuttag, % 1988
1, 2, 3	Månadslön	Monthly salary	
42	Kostnader för kompletterande pensionsförmåner ²	Costs of negotiated pension benefits	8,0
43	Andra kollektiva avgifter därav	Other collective premiums of which	
432	Grupplivförsäkringsavgift(TGL) 300 kr/år	Group life insurance premium	0,2
433	Trygghetsfond	Safety fund	0,65
434	Avgift till trygghetsförsäkring (TFA)	Security insurance premium	0,05
601	Sjukförsäkringsavgift	Health insurance contribution	10,1
602	ATP-avgift	Contribution to the national supplementary pensions scheme	10,6
605	Lönegarantiavgift	Bankruptcy wage guarantee lev	0,2
606	Arbetarskyddsavgift	Industrial safety contribution	0,35
607	Folkpensionsavgift	Contribution to the national basic pension scheme	9,45
609	Avgift till vuxenutbildningen	Adult training contribution	0,27
611	Delpensionsavgift	Contribution to the national scheme for part-time pension	0,5
612	Avgift till barnomsorgen	Child welfare contribution	2,2
613	Arbetskadeförsäkringsavgift	Contribution to the occupational injury insurance	0,9
614	Arbetsmarknadsavgift	Labour market contribution	2,16
616	Allmän löneavgift	General wage tax	0,34

1) Swedish Standard Classification of Labour Costs

2) Pensionskostnader utöver avgifter enligt SIAK 602, 607 och 611. - Costs for pensions excl. SIAK 602, 607 and 611.

Tabell 1 Arbetskraftskostnader per månad för tjänstemän inom industri med fördelning på SIAK-område och näringsgren 1988
 Labour costs for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing, in 1988

Näringsgren (SNI)	Arbetskraftskostnad per månad, kronor, inom SIAK- område														Summa Arbets- krafts- kostnad
	1-3 Genom- snitt- lig må- nadslön	42 Kompl pen- sions- förmå- ner	43 Andra kol- lekti- va av- gifter ¹	601 Sjuk- förs- avgift	602 ATP- avgift	605 Löne- garan- tiav- gift	606 Arbe- tar- skydds- avgift	607 Folk- pens- avgift	609 Avgift till vuxen- utbildn	611 Del- pens- avgift	612 Avgift till barn- omsorg	613 Arbets- skade- försäkr- avgift	614 Arbets- mark- nads- avgift	616 Allmän löne- avgift	
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	13 337	1 067	119	1 347	1 414	27	47	1 260	36	67	293	120	288	45	19 467
2 Gruvor och mineralbrott	13 739	1 099	121	1 388	1 456	27	48	1 298	37	69	302	124	297	46	20 051
3 Tillverkningsindustri	13 333	1 067	119	1 347	1 413	27	47	1 260	36	67	293	120	288	45	19 462
31 Livsmedels-, dryckes- varu- och tobaksindustri	12 647	1 012	113	1 277	1 341	25	44	1 195	34	63	278	114	273	43	18 459
32 Textil-, beklädnads-, lä- der- och lädervaruindustri	12 343	987	111	1 247	1 308	25	43	1 166	33	62	272	111	267	42	18 017
33 Trävaruindustri	12 119	970	110	1 224	1 285	24	42	1 145	33	61	267	109	262	41	17 692
34 Massa-, pappers- och pappersvaruindustri, grafisk industri	13 375	1 070	119	1 351	1 418	27	47	1 264	36	67	294	120	289	45	19 522
341 Massa-, pappers- och pappersvaruindustri	13 848	1 108	122	1 399	1 468	28	48	1 309	37	69	305	125	299	47	20 212
342 Grafisk industri, förlag	13 046	1 044	117	1 318	1 383	26	46	1 233	35	65	287	117	282	44	19 043
35 Kemisk-, petroleum-, gummivaru-, plast- och plastvaruindustri	13 941	1 115	123	1 408	1 478	28	49	1 317	38	70	307	125	301	47	20 347
36 Jord och stenvaruindustri	13 376	1 070	119	1 351	1 418	27	47	1 264	36	67	294	120	289	45	19 523
37 Järn-, stål- och metallverk	13 548	1 084	120	1 368	1 436	27	47	1 280	37	68	298	122	293	46	19 774
38 Verkstadsindustri	13 420	1 074	119	1 355	1 423	27	47	1 268	36	67	295	121	290	46	19 588

¹⁾ Här ingår tjänstegrupplivförsäkring, avgångsersättning samt trygghetsförsäkring vid arbetsskada.

Tabell 2 Arbetskostnadsindex för tjänstemän inom industri, 1980 = 100 (AKT)
 Labour Cost Index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing

Näringsgren (SNI) Branch	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	Ökning 1987/88, %
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	111,9	122,6	136,3	144,6	154,5	163,5	173,0	+5,8
2 Gruvor och mineralbrott	107,6	116,1	133,3	141,7	149,7	156,9	166,7	+6,3
3 Tillverkningsindustri	112,0	122,7	136,4	144,6	154,6	163,6	173,1	+5,8
31 Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	111,6	124,2	135,9	144,6	154,8	164,1	174,7	+6,5
32 Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri	112,5	122,9	136,4	145,0	155,1	165,4	176,2	+6,5
33 Trävaruindustri	111,7	123,4	136,2	143,6	155,0	162,7	172,4	+5,9
34 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri, grafisk industri	112,6	123,9	137,0	146,4	155,1	163,1	174,3	+6,8
341 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri	111,4	123,4	136,7	145,5	153,5	162,1	174,2	+7,5
342 Grafisk industri, förlag	113,3	124,4	137,2	147,6	156,5	163,9	173,9	+6,1
35 Kemisk, petroleum-, gummi- varu-, plast och plastvaru- industri	113,4	126,7	139,5	148,2	157,0	166,4	177,4	+6,6
36 Jord- och stenvaruindustri	111,6	124,8	137,4	143,4	155,5	164,9	177,7	+7,8
37 Järn-, stål- och metallverk	111,2	123,8	135,3	141,4	149,5	158,5	168,0	+6,0
38 Verkstadsindustri	111,7	120,9	135,4	143,5	154,1	163,2	171,9	+5,4

Tabell 3 Arbetskostnadsindex för arbetare inom industri, 1980=100 (AKA)
 Labour Cost Index for wage-earners in mining, quarrying and manufacturing

Näringsgren (SNI) Branch	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	Ökning 1987/88, %
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	118,2	127,5	141,3	154,2	166,9	177,5	189,8	+6,9
2 Gruvor och mineralbrott	121,6	127,2	142,4	156,2	170,2	178,0	192,8	+8,3
3 Tillverkningsindustri	118,2	127,5	141,3	154,1	166,8	177,5	189,7	+6,9
31 Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	119,8	129,0	140,4	153,2	165,9	175,9	189,3	+7,6
32 Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri	117,2	127,0	139,5	151,6	164,6	174,8	187,7	+7,4
33 Trävaruindustri	117,3	127,0	140,3	152,2	165,6	176,6	188,9	+6,9
34 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri, grafisk industri	114,6	124,8	139,3	152,9	166,0	175,2	188,3	+7,5
341 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri	116,0	127,2	142,6	157,8	171,9	181,4	195,8	+8,0
342 Grafisk industri, förlag	112,6	121,4	134,0	144,9	156,9	165,9	177,2	+6,8
35 Kemisk, petroleum-, gummi- varu-, plast och plastvaru- industri	116,6	127,5	140,9	155,2	168,5	180,1	191,6	+6,4
36 Jord- och stenvaruindustri	118,1	128,0	140,6	155,1	168,6	180,6	193,6	+7,2
37 Järn-, stål- och metallverk	117,1	126,4	140,1	153,3	167,3	178,0	189,4	+6,4
38 Verkstadsindustri	119,4	128,3	142,7	155,2	167,0	178,0	189,8	+6,6